

SPOROČILO ZA MEDIJE

Dogodki ob tednu boja proti raku v Celju in Velenju

V SREDIŠČU NACIONALNI PROGRAMI SVIT, ZORA IN DORA

Udeležujmo se presejalnih programov za zgodnje odkrivanje raka

Celje, 7. marec 2016 – Območna enota Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje se pridružuje tednu boja proti raku, ki bo letos od 7. do 11. marca potekal pod geslom *Udeležujte se organiziranih presejalnih programov Zora, Dora in Svit*. Zdravstveni strokovnjaki bodo v tem tednu skušali ljudem približati informacije o treh državnih presejalnih programih za zgodnje odkrivanje raka (ZORA – zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb materničnega vratu, DORA – zgodnje odkrivanje raka dojke in SVIT – zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki). V Celju in Velenju bodo v prihodnjih dneh na preventivnih dogodkih informirali o raku in zgodnjem odkrivanju bolezni, predvsem pa ljudi spodbujali in pozivali, naj se odzovejo na preventivna vabila, kadar so ta v njihovih poštnih nabiralnikih. Praksa kaže, da lahko preventivni pregledi rešujejo življenja.

»Vsi trije presejalni programi, Zora, Dora in Svit, so že potrdili svojo upravičenost in dokazali uspešnost. Z njimi odkrivamo predrakave ter rakave spremembe v bolj zgodnjih fazah, kar za človeka običajno pomeni manj agresivno zdravljenje ter večjo možnost popolne ozdravitve. Odzivnost v programu Zora je v celjski regiji dobra in znaša več kot 70 odstotkov, je pa še vedno prenizka med ženskami, starejšimi od 50 let. Odzivnost v programu Svit je v regiji malo pod slovenskim povprečjem, konec lanskega leta je bila med ženskami 63 odstotna, med moškimi pa le 54 odstotna. Zato ob tednu boja proti raku znova pozivamo ljudi, naj se odzovejo vabilu v omenjene programe. Udeležba v presejalnih programih je namreč naša pravica in hkrati izraža skrb za lastno zdravje. Glede programa Dora moramo poudariti, da deluje le v nekaterih regijah, celjska regija za zdaj vanj še ni vključena. Glede na to, da je rak dojke na prvem mestu med raki pri ženskah tudi v naši regiji, upamo in pričakujemo, da bodo tudi pri nas čim prej vzpostavljeni enaki pogoji za njegovo izvajanje. Seveda pa imajo tudi ženske na Celjskem možnost, da z napotitvijo osebnega zdravnika ali ginekologa opravijo

mamografijo,« je povedala **Nuša Konec Juričič**, dr. med., specialistka socialne medicine in javnega zdravja, iz Območne enote Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Podatki o razširjenosti raka v celjski zdravstveni regiji

V celjski regiji v letu dni na novo zbolijo za rakom približno 1700 ljudi. Po zadnjih podatkih Registra raka, dostopnih za leto 2012, je za rakom v tem letu na novo zbolelo 1.724 prebivalcev celjske regije (909 moških in 815 žensk). Med petimi najpogostejšimi raki, zabeleženimi pri moških v celjski regiji v letu 2012, so bili: rak kože, rak prostate, rak debelega črevesa in danke, rak sapnic in pljuč ter rak želodca. Pri ženskah v celjski regiji, ki so zbolele v letu 2012, so bili med petimi najpogostejšimi: rak dojke, rak kože, rak debelega črevesa in danke, rak materničnega telesa ter rak sapnic in pljuč. Po podatkih Registra raka je v letu 2012 v celjski regiji živelo 98208 bolnikov z rakom, od tega 43744 moških in 54464 žensk). V tem letu je zaradi raka v celjski regiji umrlo 861 ljudi, med njimi 504 moški in 357 žensk.

(Vir: Onkološki inštitut Ljubljana, Register raka RS, poizvedba Slora, 3.3.2016)

V tednu boja proti raku bodo na Območni enoti Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje v sodelovanju z Zdravstvenim domom Celje, Društvom za boj proti raku regije Celje in Javnim zavodom Socio - Projektno pisarno Celje Zdravo mesto ter Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje pripravili več informativno svetovalnih dogodkov:

Na preventivnih stojnicah bodo zainteresirane obiskovalce seznanjali s samopregledovanjem dojk in mod, z zdravo prehrano, nekajenjem ter s škodljivimi učinki alkohola na zdravje. Razdeljevali bodo tudi zdravstveno vzgojna gradiva. V dneh od **9. do 11. marca 2016, od 13. do 19. ure, bodo v Celju, v trgovskem centru Citycenter Celje**, zdravstveni strokovnjaki predstavili naslednje vsebine:

- **sreda, 9. marec 2016:** prikaz samopregledovanja dojk in mod na učnih modelih (zdravnica, specialistka javnega zdravja Lucija Beškovnik, višja medicinska sestra Olga Nezman, diplomirana sanitarna inženirka Janja Robida in strokovna sodelavka Alenka Avguštin)
- **četrtek, 10. marec 2016:** informiranje o zdravi prehrani – zdravi prigrizki in kuharski recepti (diplomirana sanitarna inženirka Tatjana Škornik Tovornik, diplomirana sanitarna inženirka

Janja Robida, profesor Srečko Lešek z dijaki Srednje šole za gostinstvo in turizem, strokovna sodelavka Alenka Avguštin).

- petek, 11. marec 2016: promocija nekajenja s prikazom modela pljuč kadilca in nekadilca, informiranje o škodljivih učinkih kajenja na zdravje ter merjenje ogljikovega monoksida v izdihu kadilca (diplomirana sanitarna inženirka Urška Hajdinjak, diplomirana medicinska sestra Marjana Iršič, diplomirana medicinska sestra Barbara Ramšak, strokovna sodelavka Alenka Avguštin).

V Trgovskem centru Velenjka v Velenju, bodo 10. marca 2016, od 12. do 17. ure, strokovnjaki Nacionalnega inštituta za javno zdravje v sodelovanju z Zdravstvenim domom Velenje in Društvom za boj proti raku Velenje predstavili državni presejalni Program Svit, ki je namenjen zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Obiskovalce bodo seznanili s koristnimi priporočili za preprečevanje in pravočasno odkrivanje te oblike raka. V spremstvu strokovnjaka se bodo obiskovalci lahko sprehodili skozi napihljivi model debelega črevesa in ob nazorni razlagi spoznali delovanja debelega črevesa in morebitne bolezenske spremembe (z obiskovalci bodo diplomirana medicinska sestra Urška Bandalo, magistra zdravstvene nege Karmen Petek Zakošek, višja medicinska sestra Branka Drk in študenti medicine). **V Knjižnici Velenje, bo 10. marca 2016, od 17. do 18. ure,** Karmen Petek Zakošek, magistra zdravstvene nege, predavala o Programu Svit, ambasadorka Programa Svit Stanislava Drobnak pa bo predstavila svojo osebno izkušnjo z rakom.

Dodatne informacije:

Nuša Konec Juričič, dr. med., specialistka socialne medicine in javnega zdravja
Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Celje, Ipavčeva 18, Celje
T: 03 42 51 202, E: nusa.konec-juricic@nijz.si

Tatjana Škornik Tovornik, dipl. san. inž., regijska koordinatorica preventivnega Programa Svit
Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Celje, Ipavčeva 18, Celje
T: 03 42 51 141, E: tatjana.skornik-tovornik@nijz.si

Služba za komuniciranje

Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva 2, SI-1000 Ljubljana,
Telefon: 01 2441 494, 01 2441 572, pr@nijz.si
www.nijz.si, [YouTube NIJZ](https://www.youtube.com/NIJZ), [Podatkovni portal NIJZ](http://Podatkovni.portal.NIJZ)